Mateřská škola, Rohoznice 145, 507 71 Miletín

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

Svět kolem nás

Tento ŠVP vychází z RVP PV

OBSAH 2

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE 4

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 5

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ 5

3.1 Věcné podmínky 5

3.2 Životospráva 6

3.3 Psychosociální podmínky 7

3.4 Organizace 8

3.5 Řízení mateřské školy 9

3.6 Personální a pedagogické zajištění 11

3.7 Spoluúčast rodičů a veřejnosti 11

3.8 Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami 12

3.8.1 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka 13

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných 13

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let 14

3.11 Návrh na úpravu podmínek pro zefektivnění vzdělávání 15

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ 15

4.1 Vnitřní uspořádání školy 15

4.2 Charakteristika tříd 15

4.3 Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou pedagogů 16

4.4 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy 16

4.5 Individuální vzdělávání 16

4.6 Aktivity plánované na celý školní rok 17

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU 17

5.1 Koncepce mateřské školy 17

5.2 Vzdělávací cíle a záměry 18

5.3 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu 21

5.4 Metody a formy práce, vyrovnávací a podpůrná opatření 21

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH **22**

6.1 Rámcové cíle předškolního vzdělávání 22

6.2 Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání 23

6.3 Klíčové kompetence 23

6.4 Integrované bloky ŠVP PV 25

7 EVALUAČNÍ SYSTÉM **43**

7.1 Evaluační činnosti na úrovni školy 45

7.2 Evaluační činnosti na úrovni třídy 45

7.3 Evaluační činnosti na úrovni jednotlivých dětí 45

8 DOPLŇUJÍCÍ ČINNOSTI **46**

PŘÍLOHY

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy:	Mateřská škola, Rohoznice
Adresa:	Rohoznice 145, 507 71 Miletín
Telefon:	493 693 530, 739 630 569
E-mail:	msrohoznice.jc@seznam.cz
Webové stránky:	ms.rohoznice.eu
Právní forma:	Příspěvková organizace od 1. 1. 2003
IČO:	70993181
IZO MŠ:	107 583 178
IZO ŠJ:	102 818827
Zřizovatel školy:	Obec Rohoznice 1, 507 71 Miletín
Ředitelka školy:	Bc. Romana Žižková
Vedoucí školní jídelny:	Zdena Bičišťová
Číslo jednací:	Č. j.: 90/2024
Zpracovatelé ŠVP PV:	Pedagogičtí pracovníci školy
Projednáno na pedagogické radě:	29. 8. 2024
Platnost dokumentu:	od 1. 9. 2024

Dodatek k platnosti ŠVP
Školní vzdělávací program je ve školním roce **2026/2027** realizován podle dosavadního Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV).
Škola využívá přechodné období pro implementaci revidovaného RVP PV. Aktualizace Školního vzdělávacího programu podle revidovaného RVP PV bude provedena s účinností od školního roku **2027/2028**.

Poslední aktualizace dokumentu: **28. 8. 2026**.

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA

Mateřská škola Rohoznice je jednotřídní venkovská mateřská škola se zahradou, položená v pěkném přírodním prostředí. Budova mateřské školy byla postavena v roce 1977. Součástí je školní jídelna, která vaří pro děti a zaměstnance. Kapacita mateřské školy je 28 dětí. K mateřské škole patří terasa a velká školní zahrada s pískovištěm, průlezkami a dřevěným domkem na hračky. Zahrada je vybavena tak, aby dětem umožňovala různé pohybové aktivity během celého roku. Obecní úřad nechal vybudovat vedle naší zahrady hřiště, které s dětmi využíváme.
Všechny venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.
V MŠ je zajištěn dostatečný počet šatních skříněk a hygienických zařízení. Prostory pro ukládání lehátek a lůžkovin jsou pravidelně větrány. Vnější i vnitřní prostředí je neustále udržováno v čistotě.
Vedle třídy je kancelář vedoucí školní jídelny, šatna učitelek, malá ředitelna a školní kuchyň, která splňuje hygienické normy (rekonstruováno r. 2007).

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

- zákon č. **561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů**,
- zákon č. **563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů**,
- **vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů**,
- **vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů**,
- **Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dosavadní znění).**

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola prošla od r. 2007 několika rozsáhlými rekonstrukcemi. Ve všech prostorách máme nové osvětlení a nábytek, sociální zařízení pro děti. Budova je zateplená, máme nová okna, vstupní dveře i fasádu. Vytápění budovy je na zemní plyn. Vybavení třídy, herny a zahrady vyhovuje potřebám provozu a bezpečnostním i hygienickým normám.
Mateřská škola působí útulným dojmem. Třída je vybavena novým nábytkem (stoly a židličky), které vyhovují nejnovějším parametrům ve vzdělávání dětí předškolního věku.
Mateřská škola má dostatečně velké prostory a takové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.
Místnosti, vybavené hračkami, pomůckami, materiály a doplňky, dávají dětem široký prostor ke hrám a činnostem, které podporují rozvoj jejich osobnosti. Pro děti je to nejpřirozenější způsob získávání poznatků, zkušeností a dovedností. Toto vybavení odpovídá počtu dětí i jejich věku. Průběžně je doplňujeme a obnovujeme. Hračky a doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení.
V herně máme tělocvičné náčiní a nářadí, které prochází pravidelnými kontrolami bezpečnostním technikem, dále máme elektronické piano a čističku vzduchu.

Herna slouží zároveň pro odpočinek dětí. Lůžkoviny se dávají prát do prádelny a jsou vyměňovány dle platných předpisů.
Sluneční záření regulujeme žaluziemi, větrání je zajištěno ventilačními okny s bezpečnostními sítěmi.
Děti se svými výtvarnými pracemi a výrobky spolupodílejí na úpravě a výzdobě prostor mateřské školy. Dětské práce vystavujeme v šatně dětí, aby si je mohli prohlédnout i jejich rodiče.
Školní knihovna obsahuje dostatečné množství titulů pedagogické a dětské literatury.

Vybavení zahrady:

Na školní zahradě najdeme dřevěný domek na hračky, stolečky s lavičkami, přírodní kopec, který v zimním období využíváme i k bobování. Dále tu máme pískoviště, které je v letním období zastíněné, vydlážděná dráha sloužící také k jízdě na koloběžkách, kolech a odrážedlech.

Budova je chráněna bezpečnostním systémem.

Vybavení:

- koberec v herně,
- standardní TV náčiní a nářadí,
- 1 klavír, rytmické nástroje,
- didaktická technika (CD přehrávač, VHS přehrávač, televize),
- 1 PC pro vedoucí ŠJ, 1PC pro ředitelku MŠ a 2 notebooky s přístupem na internet, tablety pro děti,
- kvalitní hračky a učební pomůcky,
- dostatek materiálu, nářadí, náčiní a pomůcek k pracovním a výtvarným činnostem, pokusům, experimentům.

Záměry MŠ

- doplňování hraček a učebních pomůcek – průběžně,
- dovybavení školní zahrady,
- nový nábytek do šatny pro zaměstnance,
- podle potřeby a požadavků pedagogů postupně dovybavit třídu dětským a úložným nábytkem, doplňovat hračky, materiál, knížky a pomůcky dle aktuálního věkového rozložení třídy,
- doplňovat knihovnu dětí o různé druhy encyklopedií, atlasů pro vyhledávání informací dětmi,
- modernizovat vybavení počítačové techniky.

3.2 Životospráva

Součástí mateřské školy je školní jídelna, kde připravujeme a nabízíme zdravou výživu, která ovlivňuje tělesnou a duševní pohodu dětí a významně se podílí na vytváření kladných stravovacích návyků. Dětem poskytujeme plnohodnotnou a vyváženou stravu dle příslušných norem a předpisů. Každý den dostávají ovoce a zeleninu. Zajišťujeme a umožňujeme

dostatečný individuální pitný režim v průběhu celého dne v budově i na zahradě. Děti postupně při stolování používají příbory, samy si prostírají, obsluhují se a uklízí po sobě.
Do jídla děti nenutíme, ale vhodnou motivací je vedeme k ochutnání. Respektujeme jejich stravovací pokrmy. Všechny problémy, týkající se jídla, konzultujeme s rodiči.
Pitný režim je zajištěn každý den ve třídě a v letních měsících i na zahradě. Po celý den mají děti v samoobslužném systému zajištěn pitný režim. Ze zásobníku s výpustným ventilem si čepují čaj nebo vodu, která je ochucena citrónem, pomerančem, nebo mátou.
Respektujeme individuální potřebu spánku, děti po odpočinku stávají postupně a věnují se klidovým činnostem.
Zajišťujeme pravidelný denní rytmus a řád, který je však natolik flexibilní, že umožňuje organizaci dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuálním situacím.
Denní pobyt venku je dostatečně dlouhý, činnosti jsou přizpůsobovány počasí a stavu ovzduší. Děti mají dostatek pohybu na zahradě a vycházkách. Jsou dle možností otužovány vodou, vzduchem i v přímé míře sluncem. Otužování vzduchem provádíme větráním před příchodem dětí do MŠ, po odchodu na vycházku, před spaním a podle potřeby během celého dne.
Při úrazu, či náhlém onemocnění, zajišťujeme patřičnou péči s okamžitou informací zákonným zástupcům.

Záměry MŠ

- zařazování zdravých potravin s dostatkem ovoce a zeleniny do jídelníčku – plnění průběžně každý den,
- zajišťování dostatečných pohybových aktivit v budově MŠ i venku – plnění každý den,
- volit činnosti, které mohou děti vykonávat co nejvíce samostatně, založené na spolupráci dětí tak, aby samy objevovaly různé postupy a řešení, mohly si připravovat i uklízet pomůcky, materiály – průběžně 1. pololetí a 2. pololetí.

3.3 Psychosociální podmínky

Pravidla psychosociálních podmínek pro děti v MŠ jsou dána RVP PV a jsou pro učitele plně zavazující. Vedou ke spokojenému soužití nás všech – dětí, učitelů i provozních zaměstnanců mateřské školy.
Nově příchozím dětem umožňujeme individuální adaptační režim. Naše snaha je zaměřena nato, aby se nově příchozí děti v klidu adaptovaly na nové prostředí a situace. Respektujeme potřeby dětí, reagujeme na ně, komunikujeme, pomáháme dětem potřeby uspokojovat pohodou, klidným a nestresujícím způsobem. Dětem dáváme jasné a srozumitelné pokyny.
Všechny děti mají ve třídě stejné postavení – nikoho nezesměšňujeme, nepodceňujeme, komunikujeme s nimi o jejich potřebách, pocitech a problémech. Děti vedeme k dodržování pravidel společného soužití. Poskytujeme dětem co nejširší volnost a svobodu, ale zároveň v nich podporujeme a budujeme pocit zodpovědnosti za sebe a své jednání. Působíme jednotně na děti, jdeme jim příkladem, vyhýbáme se negativním slovním projevům všeho druhu. Přiměřeně chválíme a pozitivně hodnotíme, aby byly děti motivovány k dalšímu osobnímu rozvoji. Velkou pozornost věnujeme vztahům ve třídě. Děti nenásilně ovlivňujeme prosociálním směrem (prevence šikany). Máme zpracovaný „Preventivní program“. Vytváříme bezpečné, spokojené a klidné prostředí, navozujeme vzájemný stav důvěry a spolupráce. Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí, podporujeme zdravé sebevědomí, rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost a vzájemnou pomoc. Relaxační koutky ve třídách umožňují dětem individuální odpočinek a zklidnění v průběhu dne.

Usilujeme o to, aby byla třída kamarádským společenstvím, kde se děti budou cítit dobře. Vedeme děti k aktivní účasti na veškerém dění v mateřské škole.

Záměry MŠ

- umožňování postupné adaptace na nové prostředí a situace - plnění před nástupem i po nástupu do MŠ,
- vedení dětí k vytváření a dodržování třídních pravidel soužití – plnění 1. pololetí,
- zajištění harmonického a podnětného prostředí – plnění průběžně každý den,
- posilování zdravého sebevědomí a zároveň sebekontroly dětí – plnění každý den,
- používat v co největší míře prožitkové a kooperativní učení – průběžně,
- při naplňování cílů co nejvíce využívat konstruktivistické přístupy k učení – třífázový.

    1) *Evokace* – zamyšlení nad tématem, co už o něm víme, zjišťování názorů…
    2) *Význam nových informací* – nabídka činností, materiálu k tématu – povídání, diskuse, pokusy, výtvarné a pracovní činnosti, pohybové aktivity
    3) *Reflexe* – co jsme se dozvěděli, čemu rozumím, nerozumím, co se dařilo x nedařilo (plnění průběžně)

- používat co nejvíce prožitkové a kooperativní učení,
- zaměřit se na takové hry a nabídku činností, které rozvíjí prosociální dovednosti a jsou prevencí rizikového chování – plnění průběžně,
- volit činnosti, které mohou děti vykonávat co nejvíce samostatně, založené na spolupráci dětí tak, aby samy objevovaly různé postupy a řešení, mohly si připravovat i uklízet pomůcky i materiály – průběžně 2 pololetí.

3.4 Organizace

Provoz mateřské školy je od 6,30 – 16,00 hodin.

Rodiče mohou přivádět děti do MŠ dle svých potřeb do 8,00 hodin. O pozdějších příchodech předem informují učitelky. Z důvodu bezpečnosti rodiče využívají ke vstupu do MŠ zvonek umístěný u hlavních dveří. Odchod dětí domů po obědě je umožněn do 12.30 hodin. MŠ se uzavírá v době hlavních prázdnin po dohodě se zřizovatelem.
Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Děti si mohou nechat hry rozehrané, dáváme jim možnost činnosti a hry dokončit nebo včas upozorňujeme na potřebu jejich ukončení. Činnosti organizujeme tak, aby děti měly možnost volby, podněcujeme je k vlastní aktivitě a experimentování.
Dbáme na dostatečné osobní soukromí dětí. Při plánování nabídky vzdělávacích činností vycházíme z potřeb a zájmů dětí.
Denní řád je flexibilní. Uvedené časy jsou orientační a mohou být ve třídě přizpůsobeny potřebám dětí. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Dětí mají možnost spolupodílet se na plánování činností, mohou pracovat svým tempem a dle svého zájmu, nejsou do činností nuceny. Také mají možnost neúčastnit se společných aktivit a využít klidového koutku.
Denní řád:

06:30 – 08:00	spontánní i řízené činnosti, ve kterých si hrajeme, kreslíme, tvoříme, individuální práce s dětmi s odkladem povinné školní docházky
08:00 – 08:30	pohybové aktivity, asociační kroužek-rozvoj paměti, myšlení a řeči
08:30 – 09:00	hygiena, svačina postupné dokončování činností
09:00 – 09:30	volné i řízené aktivity dětí, didakticky cílené činnosti frontální, skupinové a individuální
09:30 – 11:30	pobyt venku
11:30 – 12:00	hygiena, oběd
12:00 – 14:00	hygiena, odpočinek klidové aktivity pro děti se sníženou potřebou spánku
14:00 – 14:30	hygiena, svačina
14:30 – 16:00	odpolední zájmové činnosti

Záměry MŠ

- respektování individuální potřeby spánku,
- dodržování vyváženosti mezi spontánními a řízenými činnostmi,
- zachování dostatečné flexibilnosti denního řádu.

3.5 Řízení mateřské školy

- v čele právního subjektu stojí statutární zástupce – ředitelka školy. Ta jedná ve všech záležitostech jménem školy,
- ředitelka školy vymezila v organizační struktuře vztahy podřízenosti a nadřízenosti pracovníků školy. Pracovní povinnosti, pravomoci a úkoly jednotlivých zaměstnanců mateřské školy jsou jasně vymezeny v jejich pracovních náplních,
- velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Všichni učitelé jednají v zájmu dětí a v zájmu mateřské školy. Zachovávají mlčenlivost a chrání soukromí rodiny dětí,
- tvorba ŠVP je výsledkem spolupráce ředitelky s učitelkou, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby,
- ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, provádí kontroly, hospitace, které jsou písemně dokumentovány. Pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce. Snaží se být spravedlivá v hodnocení lidí. Z výsledků vyvozuje závěry pro další práci.

Záměry MŠ

- podporování dobrých vztahů mezi zaměstnanci - plnění celý rok,
- podněcování k dobré týmové práci – plnění celý rok.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracují 3 pedagogické pracovnice. Všechny mají předepsanou odbornou pedagogickou způsobilost, paní ředitelka má ukončené vysokoškolské studium v oboru speciální pedagogiky.
Pracovní doba pedagogů je organizována takovým způsobem, aby byla zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Učitelky pracují a jednají v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.
Pedagogické pracovnice se nadále vzdělávají samostudiem odborné literatury, účastní se seminářů pořádaných Školským zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v Hradci Králové nebo v Jičíně.

V mateřské škole jsou dvě nepedagogické zaměstnankyně:
Jedna provozní zaměstnankyně pracuje na pozicích školnice – uklízečka na 70% úvazek a vedoucí školní jídelny na 25% úvazek.
Druhá pracuje na pozici kuchařky na 84% úvazek.

Záměry MŠ

- zajišťování kvalifikovaného týmu učitelů – plnění 1. pololetí a 2. pololetí,
- umožňování dalšího vzdělávání učitelů – průběžně 1. pololetí a 2. pololetí.

3.7 Spoluúčast rodičů a veřejnosti

Důležitá v našem programu je spolupráce s rodinou, která funguje na základě partnerství. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů (besídky, dny otevřených dveří, posezení s rodiči při vánoční besídce, vystoupení dětí při kulturních akcích). Rodiče nových dětí jsou pravidelně zváni do MŠ v měsíci květnu a srpnu na adaptaci spojenou s prohlídkou školy. Zároveň je paní ředitelka školy seznamuje s kolektivem pracovnic a základní organizací provozu, je jim předán informační leták, obsahující základní údaje o provozu MŠ a o potřebách dětí při jejich nástupu.
Pedagogové průběžně dle potřeby informují rodiče o společném postupu při výchově a vzdělávání dětí. 3 - 4krát ročně probíhají schůzky s rodiči. Při jednání s rodiči zachováváme diskrétnost a ohleduplnost, uvědomujeme si, že pracujeme s důvěrnými informacemi, nezasahujeme do života a soukromí rodiny.
Rodičům umožňujeme volný přístup do třídy během dne, průběžně s nimi konzultujeme výsledky vzdělávání, zdravotní stav a chování jejich dětí.
Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v jejich péči o dítě, nabízí rodičům poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.
Rodičům dáváme prostor pro vyjádření svých názorů, námětů či připomínek při společných schůzkách. Rodiče mají možnost využít i schránku důvěry.

Záměry MŠ

- hledání nových cest ke zkvalitňování spolupráce s rodiči - plnění – 1. pololetí a 2. pololetí,
- zachování diskrétnosti, ohleduplnosti při komunikaci s rodiči – průběžně.

Další spolupráce MŠ s veřejností:

- spolupráce s Obecním úřadem Rohoznice,
- spolupracujeme se Základní školou K. J. Erbena a MŠ Korálka v Miletíně,
- spolupráce s plaveckým bazénem v Hořicích,
- spolupráce s knihovnou v Miletíně,
- spolupráce s pečovatelským domem v Miletíně.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Jedná se o integraci dětí se SVP mezi ostatní děti na základě doporučení poradenského zařízení. Takovému dítěti jsou vytvořeny podmínky dle druhu, typu a stupně postižení, individuálních potřeb a podpůrných opatření (kompenzační a didaktické nebo rehabilitační pomůcky, či jiné materiální vybavení, úprava prostředí, úprava komunikace, aj.).
Na doporučení poradenského zařízení je zajištěn asistent pedagoga nebo osobní asistent a upraven počet dětí ve třídě v souladu s právními přepisy. Ředitelka má bakalářské studium speciální pedagogiky pro předškolní věk. V případě potřeby se budeme dále aktuálně vzdělávat a získávat specifické dovednosti formou DVPP.
Při spolupráci s rodiči či zákonnými zástupci vycházíme z předpokladu, že oni znají své dítě lépe než ostatní a spolu tvoříme tým, který podporuje dítě se SVP v jeho vývoji. Poskytujeme

rodině podporu a vedeme je k odpovědnosti za výchovu, setkáváme se s nimi co nejčastěji a sdílíme společně výchovné a vzdělávací potřeby jejich dítěte.
Spolupracujeme s odporníky podle potřeby - poradenská zařízení.

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podpůrná opatření prvního stupně

Ředitelka mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte (§ 21 školského zákona).
Učitel mateřské školy zpracuje plán pedagogické podpory, ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně metod a forem práce a projedná je s ředitelkou školy. Pokud by nepostačovala podpůrná opatření prvního stupně (po vyhodnocení plánu pedagogické podpory) doporučí ředitelka školy využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení/*§ 16 odst. 4 a 5 školského zákona a § 2 a § 10 vyhlášky č. 27/2016 Sb./*

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského zařízení a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele mateřské školy nebo OSPOD.
Ředitelka školy určí učitele odpovědného za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami /*11 vyhlášky č. 27/2016 Sb./*
Ředitelka školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.
Ředitelka školy průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však jeden krát ročně, v případě souvisejících okolností častěji. Ukončení poskytování podpůrného opatření 2. - 5. stupně je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2. - 5. stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná /*§ 16 odst. 4 školského zákona a § 11, § 12 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb./*

3.8.1 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Mateřská škola podporuje děti z jiného jazykového a kulturního prostředí. Učitelé mateřské školy podporují děti při osvojování českého jazyka při výchovně vzdělávacím procesu. Mateřská škola v rámci celkového rozvoje osobnosti působí na jazykovou přípravu již při samotném nástupu dítěte do mateřské školy. Pedagogičtí pracovníci uzpůsobují didaktické pomůcky a činnosti výchovně vzdělávacího procesu a cíleně podporují v osvojování českého jazyka.

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základní školy.
Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, které lze využít při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V naší MŠ respektujeme individualitu každého dítěte. U nadaných dětí uplatňujeme rozšířenou vzdělávací nabídku pro další rozvoj. Spolupracujeme s rodiči, aby vývoj dítěte v mateřské škole byl efektivní. Talentované děti doporučujeme do ZUŠ nebo do jiných mimoškolních aktivit.

Výtvarná činnost probíhá průběžně ve třídě s výtvarně nadanými dětmi. Jejich práce jsou zasílány do výtvarných soutěží a zdobí prostředí mateřské školy. Děti se seznamují se s netradičními technikami, využívají různý výtvarný materiál.

Hudební činnost je zařazována ve třídě s doprovodem hry na hudební nástroje, děti vystupují na vánočním zpívání.

Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Mateřská škola je povinna zajistit realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let

Děti mladší tří let jsou u nás v MŠ společně ve třídě, kde se vzdělávají děti 3-6 let. Pro posílení péče o tyto děti byla přijata učitelka, která pomáhá především při sebeobsluze dětí (stravování, oblékání, hygiena), při dohledu při hře, při plnění výchovně vzdělávací nabídky, při pobytu venku, zajišťuje individuální potřeby dětí. Je zaměstnaná na 2 hodiny denně.
Pro zajištění dalších podmínek vzdělávání pro tyto děti přijímáme postupně opatření. Třída je částečně vybavena hračkami a didaktickými pomůckami pro tuto věkovou skupinu. Postupně plánujeme dovybavit třídu vhodnými hračkami, pomůckami a materiálem s ohledem na bezpečnost těchto dětí. Plánujeme dovybavit třídu odpovídajícím nábytkem a přizpůsobit sociální zařízení (WC, umývárna) dalšími hygienickými pomůckami dle potřeby.
Denní režim volíme s respektem k fyzickým i psychickým potřebám dětí – potřeba spánku, aktivity, jídla a organizaci dne jim aktuálně přizpůsobujeme. Obsah vzdělávání plánujeme s ohledem na vývojová specifika a jejich úroveň u jednotlivých dětí v tomto věku společně s jejich individuálními potřebami.
Spolupráce s rodiči je nezbytná, při adaptaci s nimi řešíme vše potřebné, aby provázanost rodinného prostředí a režimu v naší MŠ byla co nejbližší a děti se zde cítily bezpečně a spokojeně.

V naší mateřské škole se vzdělávají děti i mladší tří let.

- dětem nabízíme adaptační program, který je vede k postupné adaptaci na režim třídy,
- děti učíme jednoduchým pracovním, sebeobslužným činnostem a základním hygienickým pravidlům,
- učíme je reagovat na své jméno i na pokyn dospělého,
- zajišťujeme jim dostatečné množství podnětů k aktivnímu rozvoji a učení, respektujeme jejich individuální možnosti a potřeby,
- zajišťujeme dostatek emoční podpory a pocitu bezpečí.

U těchto dětí je potřeba uvědomovat si specifika související s obsahovou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje a objevuje. Tyto děti budeme vést k poznávání, experimentování a objevování. Při pohybových aktivitách budeme dbát na větší bezpečnost, protože tyto děti jsou méně obratné. Při výchově dítěte se mu budeme snažit být oporou v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Nejčastější formy učení:

- učení nápodobou,
- situační učení,
- učení vlastním prožitkem,
- učení hrou,
- časté opakování činností,
- pravidelné rituály,
- trénování návyků a praktických dovedností,
- více prostoru pro pohybové aktivity.

3.11 Návrh na úpravu podmínek pro zefektivnění vzdělávání

- další sebevzdělávání pedagogických pracovníků, ředitelky školy,
- zajištění moderních didaktických a metodických materiálů a pomůcek,
- zařazování moderních aktivizačních metod práce s dětmi, ICT technologie, distanční vzdělávání,
- zefektivnění spolupráce se specializovanými pracovišti a základní školou, další prohlubování spolupráce mateřské školy a rodiny.

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Vnitřní uspořádání školy – viz charakteristika školy

4.2 Charakteristika třídy

Mateřská škola má jednu třídu. Ve třídě se vzdělávají děti od tří do šesti let, děti s odkladem školní docházky a pokud je volné místo jsou přijaty i děti mladší tří let.
Při nástupu do MŠ klademe velký důraz na adaptaci dítěte v novém prostředí a vytváříme podmínky k citlivému začlenění se do dětského kolektivu. Adaptační doba je individuální podle potřeb dítěte i uvážení rodičů.
Při tvorbě Třídního programu vycházejí učitelky z cílů Školního vzdělávacího programu a z dobré znalosti dětí, podmínek třídy a mateřské školy.
U mladších dětí paní učitelka převážně vytváří základní hygienické, společenské a pracovní návyky, adaptuje děti na pobyt v mateřské škole a na její organizaci. Jednoduchými hrami, písničkami, říkankami rozvíjí základní komunikační dovednosti, zvýšenou pozornost věnuje správné výslovnosti dětí. Učitelky vytváří klidnou a pohodovou atmosféru, ve které se děti mohou cítit jistě, bezpečně a spokojeně.
U starších dětí již pracují paní učitelky cílevědomě na přípravě dětí na vstup do školy, činnosti jsou pravidelné, všestranné. Děti se seznamují s okolním světem, s věcmi, které nás obklopují. Děti postupně poznávají hlouběji rodinu, školu a kamarády, přírodu v různých ročních obdobích, živočichy. Paní učitelky dbají na harmonický rozvoj dítěte, rozvíjejí jeho osobnost, dbají na komunikační a sociální dovednosti. Individuálně pracují s dětmi, které navštěvují mateřskou školu posledním rokem a připravují je na vstup do základní školy.
Z hlediska organizačních forem vzdělávání jsou zařazovány formy výuky frontální (práce se všemi dětmi – např. ranní kruh, cvičení), skupinové (spontánní hra, práce v centrech a koutcích) a individuální (pedagog a jedno dítě).

4.3 Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou pedagogů

Souběh činností při překrývání dvou pedagogů:

- při cílené výchovné činnosti,
- při přípravě na pobyt venku a při pobytu venku,
- při organizaci oběda,
- při hygieně a přípravě na odpočinek.

4.4 Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Děti jsou přijímány k předškolnímu vzdělávání na základě kritérií, která jsou zveřejněna před zápisem. Zápis dětí do mateřské školy stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem. Určí místo, termín a dobu zápisu k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok. Zápis se koná v květnu. Veřejnost je informována na webových stránkách mateřské školy, prostřednictvím plakátů na informační tabuli v MŠ. Dítě do MŠ přijímá ředitelka školy na základě žádosti podané zákonným zástupcem. Pokud není kapacita naplněna, lze přijmout děti i v průběhu školního roku.

4.5 Individuální vzdělávání

- povinné předškolní vzdělávání lze plnit i formou individuálního vzdělávání,
- pokud bude dítě touto formou vzděláváno převážnou část školního roku, je povinen zákonný zástupce tuto skutečnost oznámit ředitelce školy nejpozději 3 měsíce před zahájením školního roku,
- plnění povinnosti předškolního vzdělávání formou individuálního vzdělávání lze oznámit ředitelce školy i v průběhu školního roku,
- oznámení o individuálním vzdělávání musí obsahovat: jméno, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, uvedené období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno, důvody pro individuální vzdělávání,
- ředitelka školy doporučuje zákonnému zástupci oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno (dle Školního vzdělávacího programu předškolního vzdělávání),
- úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech ověřujeme třetí úterý a středu v měsíci listopadu od 8:00 do 12:00 hodin, náhradní termín je stanoven na první úterý a středu v měsíci prosinci od 8:00 do 12:00 hodin,
- ověřování očekávaných výstupů probíhá formou rozhovoru s dítětem, formou didaktických her a pracovních listů,
- pokud zákonný zástupce nezajistí účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu, ukončuje ředitelka dítěti individuální vzdělávání. Po ukončení individuálního vzdělávání nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

4.6 Aktivity plánované na celý školní rok

V mateřské škole jsou organizovány akce, které připravují učitelky ve spolupráci s rodiči a dalšími institucemi (např. divadlo v MŠ, sportovní akce, výstavy, zapojování se do soutěží, plavání apod.). Děti, zaměstnanci školy a rodiče se schází na společných oslavách – Mikuláš, Vánoce, Velikonoce. Společně prožíváme karneval, dětský den, rozloučení se školáky. Účastníme se s dětmi vybraných divadelních představení v Miletíně, také k nám dojíždí divadlo do MŠ. Během jarních měsíců dojíždíme do bazénu na výuku plavání. Koncem školního roku jsou uskutečňovány výlety do blízkého i vzdálenějšího okolí.

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1. Koncepce mateřské školy - poslání:

<u>Posláním naší mateřské školy je:</u>

- předávání a zprostředkovávání základních životních zkušeností dětem v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků cestou výchovy a vzdělávání založených na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů,

- rozvíjení samostatnosti, zdravého sebevědomí, sebejistoty a tvořivosti dětí.

Současná koncepce mateřské školy:

1. Naše mateřská škola je instituce, která slouží především dítěti a jeho vzdělávání. Dítě se svými dětskými zájmy a přirozenými potřebami stojí ve střetu našeho zájmu i práce.
Prospěch dítěte je proto pro pedagoga v každé situaci rozhodující.

2. Smyslem mateřské školy je zabezpečení zdravého rozvoje a prospívání dětí, uspokojování všech jejich potřeb. Spolu se všestrannou a vzhledem k věku dětí nezbytnou péčí je
hlavním pedagogickým záměrem cílevědomé vedení dětí, jejich výchova a vzdělávání, a tím i poskytování dobrých základů pro život i vzdělání.

3. Příprava na povinné vzdělávání je stále samozřejmou, důležitou a nezbytnou součástí práce naší mateřské školy. Tato příprava spočívá v tom, **že *každému dítěti vytváříme takové vzdělávací podmínky, aby v průběhu předškolního vzdělávání dostatečně rozvíjelo svůj všestranný potenciál,*** a aby v době, kdy opustí mateřskou školu, disponovalo požadovanými kompetencemi – schopnostmi, dovednostmi, poznatky, postoji v míře a kvalitě optimálně odpovídající jeho osobním možnostem a potřebám.

4. ***Každé dítě má právo být jiné, mít jiné potřeby, rozvíjet a učit se jiným tempem.*** Děti přibližně stejného věku dosahují různé úrovně rozvoje, mají rozdílnou osobnostní výbavu i různou zkušenost. Pedagog v naší mateřské škole bere ohled na vrozené i získané osobní dispozice a přirozené rozvojové i osobnostní rozdíly mezi jednotlivými dětmi respektuje.

5. Mateřská škola slouží v prvé řadě dítěti. Proto ***podporujeme každý způsob práce, který je pro vzdělávání dítěte, pro jeho rozvoj a postup v učení příznivý, vhodný a přirozený.***

6. ***Aby se dítě zdravě rozvíjelo a všemu potřebnému s uspokojováním učilo, musí se cítit spokojené,*** proto hrají velkou úlohu dětské prožitky a pocity. To, jak se dítě v MŠ cítí a co zde prožívá, je daleko důležitější, než samotné poznatky, které v tomto věku získává.

7. Důležité je to, ***co si dítě osobně odnese, jaké kompetence získá – schopnosti, dovednosti, poznatky, postoje.***

8. Dítě předškolního věku se rozvíjí a učí na základě vlastní aktivity***. Učí se na základě činností, kterými se ze své vůle a svého zájmu zabývá, které provádí, učí se tím, co samo dělá, co si samo zkusí, v čem se aktivně uplatní.*** Proto mu poskytujeme příležitosti a možnosti si samo věci vyzkoušet, experimentovat, aktivně prožívat a samo rozhodovat.

9. Vzdělávání je pro dítě činností přirozenou a nenásilnou. Profesionalita pedagoga spočívá právě v tom, že sám postupuje cílevědomě, že proces vzdělávání staví ***na vnitřní motivaci dítěte: dítě je sice pedagogem promyšleně vedeno, ale nepociťuje toto vedení jako vnější nátlak, cítí se samostatné a svobodné.***

10. ***Jádro předškolního vzdělávání neleží pouze v předem plánovaných řízených činnostech,*** neboť i ostatní vlivy prostředí jsou pro dítě velmi důležité. Dítě je ovlivněno vším, čeho se v MŠ účastní, co prožívá, co se v jeho okolí děje.

5.2 Vzdělávací cíle a záměry

Hlavním cílem naší práce je příprava příjemného prostředí, vstřícné jednání, aby se děti v MŠ cítily spokojené, byly přirozeně aktivní, s chutí spolupracovaly a zajímaly se o dění kolem sebe, na kterém by se podílely po celý rok. Dobrá výchova dětí je nejúčinnějším a nejlevnějším programem prevence jednotlivých zdraví poškozujících a život znehodnocujících závislostí a jevů.
Výchovně vzdělávací práce se uskutečňuje podle vlastního školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „SVĚT KOLEM NÁS“.
Za základ programu byly zvolené integrované bloky, které vycházejí z ročních období. Nabízíme v nich spoustu činností, které umožňují dětem poznávání sama sebe, své rodiny, školy, svých kamarádů, blízkého okolí, přírody. Důraz klademe na to, aby děti získaly základní poznatky, které vycházejí z přirozených situací, z jejich zájmů a potřeb.
Formou her, příkladů, vlastního poznávání a experimentů vedeme děti k pochopení důležitosti péče o své zdraví.

HLAVNÍ MYŠLENKOU PROGRAMU JE:

- aby naše děti rostly a žily zdravě, ve zdravém prostředí,
- aby byly vstřícné, radostné a soběstačné,
- aby se chtěly dovídat nové věci a uměly se prosadit,
- aby nezapomněly na to: že patří do společnosti, jsou součástí přírody a že umí jednat a chovat se, tak, aby jí pomáhaly a chránily.

Zásady úcty ke každému člověku

- vytváříme prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, jistě, spokojeně,
- zajišťujeme všem dětem v MŠ stejné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno,
- nikoho nezesměšňujeme, nepodceňujeme, ani to neumožňujeme ostatním,
- zbytečně nemanipulujeme s dětmi, zbytečně je neorganizujeme,
- ve vztazích mezi sebou a dětmi pěstujeme vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu, vzájemnou pomoc a podporu, samy se chováme důvěryhodně, spolehlivě a kamarádsky,
- vytváříme dětem prostředí potřebného klidu, bezpečí, jistoty i soukromí.

Zásady ohledu na věkové a individuální zvláštnosti

- zajišťujeme pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, respektující potřeby dětí a aktuální situaci,
- respektujeme individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, nenutíme děti ke spánku na lůžku,
- umožňujeme nově příchozím dětem postupnou adaptaci,
- respektujeme potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagujeme na ně, a napomáháme v jejich uspokojování,
- nepodporujeme nezdravou soutěživost,
- pečujeme o to, aby všechny děti měly dostatek tekutin v průběhu celého dne,

- při plánování činností vycházíme z potřeb a zájmů dětí, vyhovujeme individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí,
- sledujeme konkrétní potřeby jednotlivých dětí, snažíme se jim porozumět a vyhovět.

Zásady opory o kladné rysy dítěte

- vyhýbáme se negativním komentářům,
- podporujeme děti v samostatnosti,
- dostatečně chválíme a pozitivně hodnotíme,
- podporujeme a rozvíjíme zdravé sebevědomí dítěte.

Zásady aktivity dětí

- nabízíme dětem dostatek řízených pohybových aktivit, vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností,
- jsme s dětmi každodenně dostatečně dlouho venku,
- umožňujeme dětem dostatek pohybu na zahradě i v MŠ,
- vytváříme si pro činnosti s dětmi vhodné prostředí,
- věnujeme dětem dostatek prostoru i času pro spontánní hru,
- organizujeme veškeré aktivity tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem,
- vytváříme podmínky pro individuální, skupinové, popřípadě i frontální činnosti,
- přibíráme děti ke společnému plánování činnosti,
- poskytujeme dětem dostatek prostoru pro uplatnění představivosti a rozvoji fantazie, k vyjádření vlastních názorů, přání a představ.

Zásady demokratického vztahu mezi učitelem a dítětem

- samy se chováme podle zásad zdravého životního stylu, jsme dětem vhodným vzorem,
- zajišťujeme vhodný režim – volnost a svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád – pro tento řád jsou vytvořená dětem známá pravidla,
- dětem předáváme jasné a srozumitelné pokyny, vedeme třídu ke vzájemnému přátelství,
- programově se věnujeme neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňujeme prosociálním směrem (prevence šikany a vandalismu),
- věnujeme dostatek pozornosti konfliktním situacím mezi dětmi,
- ve třídě přiměřeně využíváme formální i neformální autority.

Zásady všestranného rozvoje osobnosti učitele

- dbáme o svůj další odborný růst, soustavně se vzděláváme,
- jednáme, chováme se profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí,
- naše evaluační činnost je smysluplná, užitečná, z jejích výsledků vyvozujeme závěry
- pro svoji další práci, nebojíme se přiznat neúspěch,
- ve vztazích s rodiči se snažíme o oboustrannou důvěru a otevřenost, jsme vstřícné, ochotné spolupracovat, spolupráce je na základě partnerství.

Zásady názornosti

- upřednostňujeme aktivity, při kterých jsou děti aktivní, účastní se nabízených činností, zkoumají, objevují, prakticky poznávají,
- snažíme se o to, aby k žádoucím poznatkům docházely děti vlastní aktivitou (vymýšlení, zkoušení, hledání, pozorování).

Zásady cílevědomosti

- naše pedagogická činnost odpovídá poslání školy,
- náš pedagogický styl je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte,
- dostatečně naplňujeme cíle školy dané ročním plánem, rámcové a specifické vzdělávací cíle dané ŠVP.

Zásady vědeckosti

- plně se věnujeme dětem a jejich vzdělávání, využíváme moderní formy a metody, práce, využíváme adekvátní výchovně-vzdělávací prostředky,
- přiměřeně využíváme počítačové techniky v souladu se záměry ŠVP,
- obsah vzdělávací práce (témata) jsou v souladu se současnými poznatky a současným chápáním světa.

5.3 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Snahou pedagogů školy je vytvořit vzdělávací program v souladu s rámcovými cíli RVP PV tak, aby:

- respektoval a rozvíjel přirozenou schopnost dítěte učit se a jeho touhu po poznání okolního světa,
- poskytl dětem informace o postojích, vztazích a hodnotách, na nichž je založena naše společnost,
- umožnil dětem seberealizaci, sebeprosazení, získat sebejistotu, osobní samostatnost a schopnost projevovat se jako samostatná osobnost.

5.4 Metody a formy práce, vyrovnávací a podpůrná opatření

Volbu metod a výchovných postupů zcela přizpůsobujeme individuálním potřebám a možnostem dětí. Za účelem dosažení stanovených cílů používáme tyto prostředky, formy a metody práce:

- **hru** jako dominantní činnost dítěte předškolního věku,
- **individuální přístup** s ohledem na specifické možnosti každého dítěte, vč. podporování a rozvíjení talentovaných dětí,
- **prožitkové učení** - je založeno na citovém prožívání a osobních zkušenostech, zasahuje

celou osobnost toho, kdo se učí, podporuje dětskou zvídavost,

- **kooperativní učení** – klade důraz na spolupráci místo soupeření a soutěžení,
- **situační učení -** učení prostřednictvím příběhů, založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí,
- **spontánní sociální a emocionální učení -** založené na principu přirozené nápodoby, identifikace,
- s postavou, sebereflexe a sebehodnocení,
- **aktivity spontánní i řízené –** jsou vzájemně provázané a vyvážené, v poměru,
- odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte,
- **skupinové činnosti** – činnosti v centrech a koutcích podle možností vybavení tříd – dílna,
- atelier, knihy a písmenka, domácnost a další, kde mohou děti pracovat s opravdovým
- náčiním,
- **komunitní kruh -** rozhovor, beseda, vyprávění, sdělování zážitků, komentování…,
- **experimentace, objevování,**
- **zpracovávání přírodních materiálů,**
- **práce s encyklopediemi, knihami, časopisy, PC,**
- **práce s chybou,**

- **spolupráce s rodiči**, rodičovské schůzky, individuální rozhovory, neformální kontakty, společné aktivity,
- **spolupráce s pracovníky SPC, PPP** a dalšími odbornými institucemi,
- **spolupráce s dalšími odborníky a organizacemi,**
- **zkušenost a odbornost** pedagogického personálu.

Při vzdělávání děti přiměřeně seznamujeme s digitálními technologiemi. Využíváme je jako podpůrný prostředek poznávání, komunikace a rozvoje tvořivosti. Vedeme děti k bezpečnému a přiměřenému využívání digitálních pomůcek odpovídajících jejich věku.

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Integrované bloky zahrnují pět vzdělávacích oblastí:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Integrované bloky tvoří základ pro vypracování třídního programu. Třídní vzdělávací program vymezuje specifika třídy, podmínky, které vstupují do výchovně vzdělávací činnosti, naznačuje vzájemné spolupůsobení učitelek ve třídě.

Naplňováním dílčích vzdělávacích cílů **dochází k vytváření základů klíčových kompetencí**, které se budují celoživotně – kompetencí k učení, k řešení problémů, komunikativních kompetencí, sociálních a personálních kompetencí a kompetencí činnostních a občanských. Vzdělávací nabídka integrovaných bloků vede ke splňování a dosahování očekávaných výstupů.
Konkretizované očekávané výstupy Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání jsou přílohou tohoto ŠVP a upřesňují požadavky, kterých by mělo dítě na konci předškolního období dosáhnout.

6.1 Rámcové cíle předškolního vzdělávání

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání – během všech činností aktivit máme na paměti, že dítě se učí prožitkem,
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost,
3. získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

Rámcové cíle se promítají do pěti vzdělávacích oblastí

Biologické (Dítě a jeho tělo – lidské tělo, pohyb, sebeobsluha, zdravá výživa, ochrana zdraví, bezpečnost).
Psychologické (Dítě a jeho psychika – poznávací funkce a schopnosti, představivost a fantazie, myšlenkové operace, jazyk a řeč, sebepojetí, city a vůle).
Interpersonální (Dítě a ten druhý – komunikace a spolupráce, sociální vztahy, respekt a tolerance k druhým).
Sociálně kulturní (Dítě a společnost – pravidla společných norem, morální hodnoty, rodina a domov, škola a město, umění a kultura, země).
Environmentální (Dítě a svět – vývoje a změny, ochrana prostředí, ovlivňování člověkem, souvislosti, planeta Země).
Vedeme děti k odpovědnému vztahu k přírodě, šetrnému zacházení s vodou, energiemi a materiály, třídění odpadu a ochraně životního prostředí.

6.2 Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání stanovuje vzdělanostní základ, na který může navazovat základní vzdělání. Vymezuje požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku. Tato pravidla jsou závazná i pro naši školu, neboť je zařazena do sítě škol a školských zařízení. Školní vzdělávací program je závazný pro pedagogické pracovnice a pro zřizovatele školy. Program směřuje k tomu, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání.

6.3 Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou soubory vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, u nichž předpokládáme, že si je dítě osvojí v mateřské škole a tento proces pokračuje v základní škole. K vytváření těchto kompetencí směřuje veškerý vzdělávací obsah, aktivity i činnosti, které probíhají během celého dne v mateřské škole. Ve vzdělávacím programu mají klíčové kompetence ústřední pozici. V předškolním věku si dítě vytváří elementární základy klíčových kompetencí, dobré základy přispívají k dalšímu příznivému rozvoji a vzdělávání dítěte.

Předpokládá se, že pro dítě předškolního věku mohou být dosažitelné klíčové kompetence v následující úrovni:

kompetence k učení - dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů,
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení,
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije,
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo,
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům,
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých,
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.

kompetence k řešení problémů - dítě ukončující předškolní vzdělávání

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem,
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakováním), náročnější s oporou a pomocí dospělého,
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost,
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích,
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti,
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit,

- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit,
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

komunikativní kompetence - dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog,
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.),
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci,
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou,
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní,
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím,
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.),
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

sociální a personální kompetence - dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej,
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky,
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost,
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy,
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí,
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim,
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout,
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem,
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

činnostní a občanské kompetence - dítě ukončující předškolní vzdělávání

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat,

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky,
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem,
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá,
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých,
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění,
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činorodost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky,
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat,
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat,
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu,
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit,
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

6.4 Integrované bloky ŠVP PV

Integrované bloky tvoří propojené celky, učitelkám poskytují prostor pro tvořivou práci a jsou vzhledem k hlavní myšlence programu společné. Umožňují plánovat celoškolní akce, společná setkávání všech dětí i rodičů. Podle věkového složení se liší náročností a umožňují rozvoj každého jednotlivého dítěte ve všech oblastech, i když na jiných úrovních. Nabídka činností je provázána tématem, které je dětem blízké, pro ně přirozené a jim užitečné a respektuje jejich individuální potřeby a záliby.

ŠVP je rozdělen do 5 integrovaných bloků vzájemně propojených:

1. **Mezi kamarády**
2. **Barevný podzim**
3. **Zima, zima tu je**
4. **Jaro přišlo do vsi**
5. **Léto, léto přiletělo**

Integrovaný blok: Mezi kamarády

Charakteristika a záměry:

Cílem tohoto integrovaného bloku je vytvořit každému dítěti optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, k získání vlastní identity, sebedůvěry a samostatnosti. Hlavním záměrem je u nově příchozích dětí adaptace na prostředí školy, postupné seznamování s ostatními dětmi, se vším, co je obklopuje. Navazovat první vzájemné kontakty – s dítětem (kamarádem) či dospělým. Učit se respektovat dospělého a zároveň s ním komunikovat. Seznámit děti s blízkým a vzdálenějším okolím. Při pobytu venku se učí orientovat, poznávat širší okolí svého bydliště, dbát na svoji bezpečnost i bezpečnost druhých.

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů,
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo,
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých,
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách,
- orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem,
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, využívá přitom dosavadních zkušeností, fantazii, představivost,
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého,
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog,
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.),
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci,
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím,

- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej,
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost,
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy,
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí,
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.

Vzdělávací cíle:

- vytváření vztahů k mateřské škole, seznámení dětí mezi sebou, dětí s personálem školy, přizpůsobování se novému prostředí,
- posilování sebedůvěry, získávání sebevědomí, rozvoj duševní pohody a psychické zdatnosti,
- poznávání společných pravidel, aktivní účast při činnostech, rozvoj schopnosti sebeovládání, podpora spolupráce ve skupině,
- rozvíjení komunikačních schopností – podpora slovní i mimoslovní komunikace, dovednost naslouchání, vnímání, vyjadřování,
- rozvíjení smyslového vnímání (barvy, tvary, velikost, vlastnosti předmětů – chutě, vůně),
- rozvíjení tvořivosti – tvořivé myšlení, řešení problémů, fantazie,
- rozvíjení samostatnosti – oblast sebeobsluhy, rozvoj jemné i hrubé motoriky, pohybových dovedností
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.

Okruhy činností:

- ranní komunikační kruhy, vytváření pravidel soužití, zavádění rituálů, hry podporující,
    - seznamování dětí, básničky, písničky, pohybové hry, poslech písní a hry na různé hudební nástroje, smyslové a didaktické hry, maňáskovém divadlo, hry se stavebnicemi a hračkami, malování kreslení, procházení jednotlivých částí školy, jejich význam a využití, rozhovory, vyjadřování a komentování zážitků ze společně prožitých aktivit, prohlížení a čtení knih,
- sebeobsluha při stolování, hygiena, oblékání, úklid,
- psychomotorické a smyslové hry, rytmické a hudební činnosti, hry zaměřené na orientaci,
- výlety do okolí.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky,
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí,
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony,
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami.

Dítě a jeho psychika

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno,
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat,
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí),
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách,
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat,
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení,
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí,
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory,
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je,
- rozhodovat o svých činnostech,
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho,
- spolupracovat s ostatními,
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.),
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat,
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti,
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému

programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody.

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí),
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.).

Integrovaný blok: Barevný podzim

Charakteristika a záměr:

Záměrem je snaha probouzet v dětech potřebu pobývat v přírodě, vnímat její krásu a proměny všemi smysly. Poznávat obyvatele lesa, sounáležitost s koloběhem života v přírodě a jeho prolínáním do života lidí, pojmenovávat plodiny podzimního sběru, seznamovat se s podzimními zvyky. Naučit vnímat změny počasí, pojmenovávat jeho druhy, poznat, jaký vliv má počasí na přírodu a na člověka. Seznámit se s ročními obdobími, jejich charakteristickými znaky. Zapojit se do společných činností, osvojit si práci ve skupině, rozvíjet předčtenářskou a předmatematickou gramotnost. Postupně získávat sebevědomí a sebedůvěru. Rozvíjet poznatky o správné životosprávě.

Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů,
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo,
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách,
- orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.

Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem,
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, využívá přitom dosavadních zkušeností, fantazii, představivost,
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého,
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog,
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.),
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci,
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím,
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.

Sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej,
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost,
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy,
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí,
- spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.

Vzdělávací cíle:

- rozvíjet a užívat všechny smysly,
- vytvářet elementární povědomí o přírodním prostředí, jeho rozmanitosti, proměnách na podzim, o plodech rostoucích ve volné přírodě i vypěstovaných člověkem,
- posilovat přirozené poznávací city (zvídavost, zájem), rozvíjet tvořivé myšlení, řešit problémy,
- rozvíjet osobnost dítěte, obohacovat ho o poznávání a prožívání,
- poznávat sebe sama (uvědomování si vlastní identity, získání sebevědomí sebedůvěry, osobní spokojenosti,
- rozvíjet pozornost, paměť, představivost, fantazii,
- rozvoj předčtenářské a předmatematické gramotnosti,
- rozvíjet schopnosti sebeovládání,
- osvojit si elementární poznatky, schopnosti důležité pro navozování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým,
- získávat zdravé životní návyky, povědomí o zdravé výživě a ochraně osobního zdraví.

Okruhy činností:

- ranní komunikační kruhy, vytváření pravidel soužití, zavádění rituálů, hry podporující seznamování dětí, básničky, písničky, pohybové hry, poslech písní a hry na různé hudební nástroje, smyslové a didaktické hry, maňáskovém divadlo, hry se stavebnicemi a hračkami, malování kreslení, procházení jednotlivých částí školy, jejich význam a využití, rozhovory, vyjadřování a komentování zážitků ze společně prožitých aktivit, prohlížení a čtení knih,
- sebeobsluha při stolování, hygiena, oblékání, úklid,
- výtvarné a pracovní činnosti, práce a manipulace s přírodninami,
- výchova ke zdravému životnímu stylu – zdravá výživa – ovoce, zelenina,
- psychomotorické a smyslové hry, rytmické a hudební činnosti, hry zaměřené na orientaci,
- činnosti zaměřené k osvojování si poznatků, pojmů – příroda, počasí, činnosti na podzim,
- výlety do okolí.

Očekávané výstupy:

- využívá všech smyslů, záměrně se soustředí, řeší problémy, úkoly, nalézá nové řešení,
- zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postará se o hračky, pomůcky, udržuje pořádek, zvládá jednoduché úklidové práce, práce na zahradě),
- pozná a pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno,
- prožívá radost ze zvládnutého a poznaného,
- vyjadřuje své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizaci apod.),
- přirozeně a bez zábran komunikuje s druhým dítětem, navazuje a udržuje dětská přátelství,
- spolupracuje s ostatními, pozoruje, všímá si,
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat pokroky druhých,
- sleduje a vypráví příběh samostatně nebo s vizuální či akustickou oporou, popíše situaci, sluchově rozliší slabiky, hlásky,
- chápe prostorové pojmy, základní číselné a matematické pojmy, číselnou řadu,
- vnímá, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pozoruhodný,
- všímá si dění v nejbližším okolí.

Dítě a jeho tělo

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky,
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci,
- běžné způsoby pohybu v různém prostředí (překonávání přírodních překážek, chůze po nerovném terénu),
- znát základní zásady zdravého životního stylu (pozitivní účinky pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě apod.),
- mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti,
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému

programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody.

Dítě a jeho psychika

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno,
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat,
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí),
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách,
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat,
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení,
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí,
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory,
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je,
- rozhodovat o svých činnostech,
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného.

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho,
- spolupracovat s ostatními,
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.),
- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami a věcmi denní potřeby,
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat,
- chápat podstatu hry a její pravidla,
- začlenit se do třídy a zařadit se.

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí),
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.),
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony,
- zajímat se, co se v okolí děje, všímat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě).

Integrovaný blok: Zima, zima tu je

Charakteristika a záměry:

V tomto integrovaném bloku se zaměříme na seznamování dětí s lidovými zvyky a tradicemi u nás i ve světě. Děti se budou podílet na přípravách vánoční výzdoby, budou vnímat krásnou atmosféru předvánočního a vánočního času a utužování dobrých mezilidských vztahů, jak mezi kamarády, tak mezi nejbližšími ve své rodině. Dále se zaměříme na aspekty, které přináší zima. Využití počasí, které nám přináší – sníh, led, mráz. Děti si rozšíří si povědomí o bezpečnosti při sportování a prevenci úrazů. V tomto integrovaném bloku poznáváme naše tělo, jak funguje, co mu prospívá a co naopak škodí. Děti se seznámí se škodlivinami a jejich působením na lidské tělo, poznají své smysly a jejich účel. Nezapomínáme ani na zvířátka v zimě.

Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách,
- kompetence k řešení problémů,
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti,
- rozlišuje řešení, která jsou funkční, a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit.

Komunikativní kompetence

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní,
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím,
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atd.),
- sociální a personální kompetence,
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky,
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

Činnostní a občanské kompetence

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá,
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění,
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat,
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

Vzdělávací cíle:

- navozování příjemné atmosféry a pohody v přípravách na Vánoce,
- rozvíjení dovedností pro navazování a rozvíjení vztahů k druhým,
- rozvíjení sebepojetí, co je vhodné a nevhodné chování, zamýšlení se nad negativními projevy chování (mravní a morální hodnoty – zlo – dobro, spravedlnost, pravda),
- rozvíjení pocitu sounáležitosti ke třídě, školce,
- uvědomování si vlastních přání,
- rozvoj komunikačních dovedností,
- seznamování se s tradicemi, s kulturou a uměním, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije, vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností,
- rozvíjení touhy po tvořivosti, fantazii a estetickém cítění,
- podpora zájmu a zvídavosti, radosti z objevování při poznávání nezvyklých činností, osvojování si praktických dovedností,
- rozvíjení psychické i fyzické zdatnosti, poznatků o svém těle, o svém zdraví a jeho ochraně.

Okruhy činností:

- návštěva Mikuláše, čerta, anděla, vánoční besídka pro rodiče,
- seznamování se, poslech a přednes básniček, koled s vánoční tematikou,
- výroba dárků, pečení cukroví,
- tradice Vánoc – komunikační kruhy, využití literatury, poslech pohádek, příběhů,
- vysvětlování, vyprávění a sdělování zážitků,
- adventní činnosti – výzdoba třídy, pracovní a výtvarné činnosti,
- rozvoj pohybových dovedností a tělesné zdatnosti, radost z pohybu při zimních sportech,
- povědomí o svém těle a péči o něj v zimním období, podpora zdraví a bezpečí,
- učení se novým poznatkům o přírodě, o ročním období formou pozorování, pokusů, a vnímáním, citlivé vnímání přírody všemi smysly, orientace v prostoru,
- péče o zvířata a ptáky v zimním období,
- zaměření na řemesla, rozvíjení jemné motoriky, manipulační činnosti, hudebně pohybové a rytmické činnosti.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem,
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku ruky,
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou.

Dítě a jeho psychika

- naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.),

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči,
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon,
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku,
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se),
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího),
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi),
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování,
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.,
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky),
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky.

Dítě a ten druhý

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad,
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství,
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná,
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

Dítě a společnost

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé,
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých,
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí),
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti).

Dítě a svět

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi,
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý, jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.),
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí.

Integrovaný blok: Jaro přišlo do vsi

Charakteristika a záměry:

Záměrem integrovaného bloku je vnímat krásu jarních ročních období, seznámit děti s ekosystémy s ochranou životního prostředí, učit vnímat přírodu a věci kolem sebe všemi smysly a vytvářet k nim pozitivní postoj. Pěstovat a prohlubovat v dětech lásku ke zvířatům, probouzet citlivý vztah k živé a neživé přírodě, k ekologii.
Rozvíjet pracovní zručnost s různými materiály, objevovat rozmanitosti světa formou pokusů. Přizpůsobovat se technickému prostředí, vytvářet prostředí pro práci s informacemi, seznamovat děti se sdělovacími prostředky. Klást otázky a hledat odpovědi. Dále se budeme věnovat nástupu jara a změnám, které přináší lidem a přírodě (květiny, zvířata a jejich mláďata). Děti se seznámí s jarními svátky a společně je budou organizovat a prožívat.

Kompetence k učení

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí,
- poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo,
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů.

Kompetence k řešení problémů

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog,
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní,
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

Sociální a personální kompetence

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy,
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.

Činnostní a občanské kompetence

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění.

Vzdělávací cíle:

- seznámení s jarními aspekty v přírodě, upevňování sounáležitosti s přírodou, objevování její rozmanitosti, poznávání druhů květin, názvy zvířat a mláďat, seznámení se životem hmyzu, jeho význam,
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí,
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách, rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách,
- učit se chápat vliv člověka na přírodu – pozitivní i negativní, učit se pracovat se získanými informacemi,
- rozvíjení duchovních a kulturních hodnot při oslavách Velikonoc, Čarodějnic,
- seznamování se znakovými systémy – abeceda, čísla, rozvoj smyslového vnímání a poznávacích procesů.

Okruhy činností:

- domácí a volně žijící zvířata, jarní rostliny – názvy, mláďata, básničky, práce s obrazovým materiálem,
- pokusy, experimenty, pozorování (sázení, klíčení), experimenty se surovinami,
- práce s encyklopediemi – život na Zemi, vesmír, prohlížení a „čtení“ knížek,
- konkrétní činnosti, které přispívají ke zdravému životnímu prostředí – třídění odpadu, aktivní řešení problémů – vymýšlení různých variant a možností,
- výlety, exkurze, turistika, rozvoj pohybových dovedností,
- manipulační a praktické činnosti, výtvarné a pracovní činnosti,
- hry se slovy, sluchové a rytmické hry,
- třídění, porovnávání, přiřazování, počítání, číselná řada,
- výzdoba a činnosti spojené s oslavami Velikonoc a Čarodějnic – rozvoj kooperativních dovedností, pracovní a výtvarné činnosti, recitace, reprodukce, rytmizace, samostatný slovní projev, tvoření rýmů, rozvoj slovní zásoby.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem,
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých.

Dítě a jeho psychika

- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku),

- chápat slovní vtip a humor,
- utvořit jednoduchý rým,
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci,
- sledovat očima zleva doprava,
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách),
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit,
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost,
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim,
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení,
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí,
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním,
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.).

Dítě a ten druhý

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené,
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou,
- spolupracovat s ostatními.

Dítě a společnost

- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.,
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo),
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus).

Dítě a svět

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí,
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně,

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat.

Integrovaný blok: Léto, léto přiletělo

Charakteristika a záměry:

V tomto tematickém celku dětem přiblížíme radost letního období. Tento integrovaný blok dává prostor pro seznámení a upevňování systému rodiny, oslav konce školního roku, rituálu pasování na školáky, oslav svátku dne dětí a seznamování s cizokrajnými zvířaty. Poznávání přírody v našich krajích i v zahraničí. Děti se naučí poznávat a pojmenovat drobné živočichy a hmyz, letní květiny, tajemství života ve vodě. Letní období umožňuje veškerou činnost přenášet do přírody, děti budou mít více pohybu a tím se bude zlepšovat jejich fyzická zdatnost.

kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů,
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení,
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije,
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům,
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.

kompetence k řešení problémů

- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakováním), náročnější s oporou a pomocí dospělého,
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost,
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.

komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog,
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.),
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.

sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej,
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky,
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost,
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.

činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat,
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem,
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá,
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých,
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.

Vzdělávací cíle:

- posilování dovedností pro rozvoj vztahů, prosociálních postojů, kooperace, interakce,
- rozvíjení schopností žít ve společnosti, vytvářet a prožívat city, vytváření pocitu sounáležitosti – patřím do této třídy, školy, města,
- vytváření pozitivního vztahu k místu, ve kterém žiji, osvojování si základních poznatků tomto prostředí,
- vytváření základního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí,
- rozvíjení smyslového a poznávacího vnímání, podpora zvídavosti, zájmu o učení,
- osvojování si poznatků o písmenech, číslicích,
- rozvoj hrubé i jemné motoriky,
- podporování zdravého životního stylu, ochrana zdraví, osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s dětmi i s dospělými.

Okruhy činností:

- společné oslavy – Den matek, Dětský den – umět samostatně vystupovat, rozvoj citlivosti, spolupráce, přizpůsobivosti, rozvoj komunikačních schopností, úcta k rodičům, posilování schopností – rozdělit se, půjčovat, střídat se, umět řešit spory, učit se sebeovládat,
- hry a praktické činnosti zaměřené na rozvoj orientace,
- osvojování, rozvíjení poznatků o dopravě – práce s obrazovým materiálem, rozhovory, diskuze, třídění, pojmenovávání, námětové hry a činnosti, smyslové hry, výtvarné a pracovní činnosti, hry a aktivity spojené s dopravní tematikou, bezpečnost při dopravních situacích,
- hry a činnosti zaměřené na základní znakové systémy (písmena, číslice),

- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen (jednoduché plánky,
- pozorování a výlety do blízkého okolí, jednoduchá orientace v něm – soutěže a hry, pohybové činnosti, smyslové a psychomotorické činnosti,
- bezpečnost při přírodních a povětrnostních jevech.

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo

- zachovávat správné držení těla,
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy,
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.).

Dítě a jeho psychika

- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech,
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma,
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova,
- poznat napsané své jméno,
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) ,
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.) elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase,
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“,
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným,
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti,
- zorganizovat hru,
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se,
- ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.),
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.

Dítě a ten druhý

- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla,
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.),

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě).

Dítě a společnost

- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí,
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair,
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají).

Dítě a svět

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit pomoc),
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje, a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole.

7 EVALUAČNÍ SYSTÉM

Evaluační a hodnotící činnost nám přináší důležité informace o fungování ŠVP a kvalitě vzdělávací práce, ale také nám dává podněty pro další rozvoj školy, tvorbu a realizaci ŠVP a zvyšování jeho účinnosti. Evaluační činnosti probíhají na různých úrovních.

Kritéria pro hodnocení pedagogů

- veškerá pedagogická činnost odpovídá filosofii školy a vychází z ŠVP,
- je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je flexibilní a respektuje potřeby dětí, děti mají dostatek pohybu na čerstvém vzduchu, jsou respektovány individuální potřeby aktivity, spánku a odpočinku dětí, nejsou nuceny do spánku ani do jídla,
- učitelky jsou dětem vzorem, respektují potřeby dětí, vytváří bezpečné a klidné prostředí,
- volnost a svoboda dětí je vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývající z nutnosti dodržovat řád a dbát na bezpečnost, všechny děti mají stejné postavení, není s nimi manipulováno, vytváříme atmosféru vzájemné důvěry, tolerance, pomoci a přátelství,
- prostorové uspořádání třídy vyhovuje skupinovým a individuálním činnostem, hračky jsou umístěny v dosahu dětí, aby si je mohly samy brát a uklízet, mají dostatek času pro spontánní hru,

- učitelky pečují o dostatek tekutin pro děti v průběhu celého dne a plně se věnují dětem,
- veškeré aktivity mají děti podněcovat k experimentování, touze po poznání, děti pracují svým tempem,
- učitelky se soustavně vzdělávají, pravidelně informují rodiče o jejich dítěti, chrání soukromí rodiny a jednají taktně s rodiči.

Kritéria pro hodnocení provozních pracovnic

- plní všechny své úkoly dle pracovní náplně, dodržují pracovní dobu, udržují prostory školy i jídelny v bezvadné čistotě, jsou dětem vhodným vzorem, mají k nim dobrý vztah a podporují v dětech samostatnost,
- spolupracují s ředitelkou i učitelkou, aktivně se podílejí na akcích pořádaných školou, mezi zaměstnanci a rodiči panuje oboustranná důvěra a ochota spolupracovat,
- provozní pracovnice nezasahují do soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost, jsou taktní a ohleduplní.

Evaluační přehled

týdně	• hodnocení plnění úkolů vyplývajících z konkrétního integrovaného bloku, podtémat • vyhodnocení splnění úkolu nebo potřeby pokračovat další týden
měsíčně	• průběžná analýza vzdělávací práce • pokroky u dětí • individuální práce dle záznamových archů • kontrola a hodnocení podmínek pro práci • doplnění potřebného materiálního vybavení • sledování zápisů do třídní knihy • hodnocení orientačních kontrol a hospitací
pololetně	• písemné hodnocení průběhu výchovně vzdělávacího procesu podle ŠVP na pedagogické radě • plnění úkolů integrovaných bloků • vyhodnocení práce pedagogických i nepedagogických pracovnic dle vypracovaných kritérií • diagnostické záznamy o dětech
ročně	• hodnocení školního roku na pedagogické radě • plnění ŠVP ve všech oblastech • hodnocení všech pracovnic • DVPP • hodnocení MŠ rodiči formou dotazníku
příležitostně	• hodnocení akcí, které pořádá mateřská škola, obec, nebo jichž se děti zúčastní • sledování odezvy na tyto akce ze strany rodičů a veřejnosti

Metody a prostředky hodnocení

- rozhovory a konzultace, diskuse na pedagogických radách,
- hospitace a rozbory z hospitací,
- pozorování, analýza vlastní pedagogické a řídící práce, analýza školní dokumentace,
- dotazníky.

Cíl hodnocení vzdělávacího procesu

Dosáhnout u dětí co největší samostatnost, sebevědomí, sebejistotu, mít vlastní názory a úsudky, schopnost dívat se kolem sebe, uvažovat, tvořivě myslet a jednat. Umět se přizpůsobit, být zodpovědní, ochotni přijímat a také dávat, být citliví k potřebám druhého. Schopni dále se rozvíjet, učit se všemu potřebnému pro život a aktivně čelit problémům. Citově bohaté děti se smyslem pomáhat mladším a ohroženým jedincům. Vytvořit prostředí pohody, důvěry, přátelství a pěkných vztahů mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a kolektivem pracovnic, mezi školou a rodinou. Přistupovat k rodičům s pochopením a porozuměním, získat je pro společné působení na děti.

7.1 Evaluační činnosti na úrovni školy

- průběžné porovnávání a vyhodnocování ŠVP vzhledem k požadavkům RVP PV,
- průběžná analýza a hodnocení vzdělávací práce učitelek, hodnocení pedagogické činnosti, naplňování cílů ŠVP v souvislosti s hodnocením individuálních pokroků dětí, hodnocení týdenních podtémat,
- vedení záznamů o dětech do záznamových archů,
- průběžné sledování a hodnocení, respektování podmínek školy (materiální, hygienické, personální, psychohygienické, organizace a provoz školy, bezpečnost a ochrana zdraví dětí),
- sledování a hodnocení práce zaměstnanců školy – kontrolní a hospitační činnost, zápisy z hospitací a záznamy z orientačních kontrol,
- kontroly vedení třídní dokumentace,
- hodnocení vzdělávacího procesu, spolupráce s ostatními institucemi, s obcí, s rodiči,
- závěrečné roční zhodnocení kvality práce zaměstnanců mateřské školy.

7.2 Evaluační činnosti na úrovni třídy

Kritéria pro hodnocení si ve třídě pedagogové odvozují z RVP sami. Hodnotí především svoji práci – zvolené metody, formy, prostředky, zda činnost děti zaujala a byla pro ně přínosem. Následně evaluuje celý vzdělávací proces třídy. Tuto činnost provádí průběžně (diskuse učitelek nad přímou pedagogickou činností – průběžně, zápisy v třídní knize – průběžně, hodnotící listy – po ukončení vzdělávacího podtématu, jednou ročně).

7.3 Evaluační činnosti na úrovni jednotlivých dětí

Velmi důležité je individuální hodnocení dětí (orientační pedagogická diagnostika). Učitelky ve svém hodnocení vychází z očekávaných kompetencí RVP, musí však zohlednit věk dítěte a současně respektovat jeho možnosti – zdravotní stav, rodinné prostředí atd.

Cílem učitelek je zmapovat v čem je dítě úspěšné, odhalit talent, zjistit co činí dítěti problémy a z toho následně pak vyvodit důsledky pro svou práci s konkrétním dítětem. Orientační pedagogická diagnostika vychází ze znalosti výchozího vývojového stupně dítěte (hodnocení schopností a dovedností v době nástupu dítěte do MŠ), zjišťuje se počátkem školního roku. Na tuto diagnostiku navazují individuální vzdělávací plány, popřípadě PLPP, které jsou vytvářeny na základě doporučení poradenského pracoviště.
Pedagogové průběžně sledují individuální pokroky dětí a výsledky pedagogické diagnostiky využívají při plánování individualizované vzdělávací nabídky.

8 DOPLŇUJÍCÍ ČINNOSTI

Tyto činnosti rozšiřují vzdělávací nabídku pro děti. Nejsou povinné a jsou zařazovány a vkládány do jednotlivých tematických bloků dle zájmu dětí, nebo vzniklé potřeby.

Doplňující program

PÉČE O ZDRAVÍ

Zdraví není jen nepřítomnost nemocí, ale také subjektivní pocit životní pohody, souladu, harmonie. Tento pocit je relativní, každý jej dosahuje na odlišné úrovni. Zdraví je hodnotou hodnot, týká se celého člověka a jeho prostředí, můžeme jej ovlivňovat svým chováním – zdravým způsobem života. S podporou zdraví je však třeba začít již od raného dětství, kdy si jednotlivec nejvíce a nejsnáze osvojí návyky, dovednosti a postoje zdraví podporujícího chování. Vhodným místem pro podporu zdraví je právě mateřská škola, která má zároveň i možnost nepřímého vlivu na rodinu.

Očekávané kompetence

- dítě pojmenuje části těla, některé orgány (včetně pohlavních), zná jejich funkce, má povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla, jeho proměnách), zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem,
- má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy,
- rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí, chová se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých,
- má povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.),
- vyjadřuje nesouhlas, umí říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítá se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.,
- respektuje předem vyjasněná a pochopená pravidla,
- přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti,

- uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišuje citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí,
- prožívá a dětským způsobem projevuje, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snaží se ovládat své afektivní chování (odloží splnění svých osobních přání, zklidní se, tlumí vztek, zlost, agresivitu apod.),
- je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem,
- zachytí a vyjádří své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.),
- navazuje kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překoná stud, komunikuje s ním vhodným způsobem, respektuje ho,
- chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádá druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě),
- brání se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.,
- uvědomuje si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, má povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se bezpečně vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc).

V této doplňující činnosti se zaměřujeme a vedeme děti formou her, příkladů, vlastního poznání, experimentů, k pochopení důležitosti péče o své zdraví, k položení základních kamenů ke zdravému životnímu stylu. Plníme jej v průběhu celého roku při každodenních činnostech, nebo zařazováním do jiných tematických bloků dle vzniklých podmínek a zaměřujeme se na tyto cíle:

- pohoda prostředí
- zdravá výživa
- spontánní hra
- podnětné věcné prostředí
- bezpečné sociální prostředí

<u>nabízené oblasti činnosti</u>*:*

co je to zdraví, hygiena (péče o chrup, besedy), výživa (spolupráce se ŠJ), pohybové aktivity (vycházky do přírody, pěší výlety)

protidrogová prevence (drogy, nekuřáctví, nebezpečné rostliny a předměty, nebezpečí od cizích lidí a zvířat)

bezpečné chování v MŠ, doma i na ulici (ochrana před úrazy na nářadí, náčiním – ostrými předměty, před elektrickým proudem, horkým teplem, vodou, na ledě, při domácích pracích, pohybem na ulici), vztahy k ostatním apod.

ochrana přírodního prostředí – čistota vody, vzduchu, půdy, (vycházky do přírody, péče o ptactvo a zvěř zvláště v zimních měsících, význam kontejnerů na odpad, třídění odpadů)

vliv člověka na přírodu a vliv přírody na člověka (aktivity: vycházky do přírody, příroda a odpadky)

Při přípravě tohoto doplňujícího tematického bloku vycházíme z těchto materiálů:

- Rámcový vzdělávací program pro MŠ
- Zdravý způsob života a prevence závislostí pro MŠ a 1. třídu ZŠ
- Program - ZDRAVÁ 5
- Program – Trenér do školky